

DATOS IDENTIFICATIVOS

Comunicación radiofónica

Materia	Comunicación radiofónica			
Código	P04G071V01110			
Titulación	Grao en Comunicación Audiovisual			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Gómez López, Concepción			
Profesorado	Gómez López, Concepción			
Correo-e	cogomez@uvigo.es			
Web	http://https://sites.google.com/site/paginadeaurora/			
Descrición xeral	Unha aproximación á radio como medio de comunicación de masas, á súa orixe e ao seu desenvolvemento, tanto teórico como práctico.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B4	Expoñer os resultados dos traballos académicos de maneira escrita, oral ou por medios audiovisuais ou informáticos de acordo aos canons das disciplinas da comunicación.
C5	Analizar e implementar estratexias de distribución e difusión de contidos audiovisuais e a súa influencia no proceso de produción
D1	Comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
D2	Comunicar por oral e por escrito na legua galega.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
2 - Clasificar e adaptar os diferentes mecanismos e elementos da construción do guión atendendo a diferentes formatos	A1	C5
3 - Utilizar con soltura e habilidade o equipamento técnico destinado á emisión e ao desenvolvemento da produción radiofónica		C5 D1 D2
4 - Apreciar as posibilidades profesionais de todas as persoas que interveñen no proceso de comunicación radiofónica	B4	D2
5 - Apreciar a importancia do comunicador radiofónico, desde o punto de vista tanto informativo como publicitario, na realización de produtos de radio	B4	C5

Contidos

Tema

1. A LOCUCIÓN RADIOFÓNICA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Condicionantes da locución 2. A importancia da voz en locución 3. Mecanismos de produción da voz 4. Calidades da voz 5. Técnica e hixiene vocal 6. A prosodia ou o sentido da mensaxe 7. A pronuncia ou o significado da mensaxe 8. Exercicios de voz: relaxación, respiración, *fonación, resonancia e articulación. 9. Exercicios de lectura expresiva.
TEMA 2: A CODIFICACIÓN DA MENSAXE RADIOFÓNICA	<ol style="list-style-type: none"> 1. A linguaxe e o estilo radiofónico. 2. Vocalización, dicción e entonación en Radio 3. Características da comunicación radiofónica. 4. Os elementos da linguaxe radiofónica <ol style="list-style-type: none"> a) A palabra b) A música c) Os efectos de son d) O silencio 5. Características da redacción dos textos radiofónicos
TEMA 3: PRODUCCIÓN, REALIZACIÓN, GUIÓN E PROGRAMACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Técnicas radiofónicas: Produción e realización radiofónica. 2. O guion radiofónico: características. 2. Redacción do guion. Consellos de escritura. 3. Elementos expresivos do guión 4. O esqueleto do guión 5. Estrutura do guión 6. Normas de elaboración 7.- O guión por tipos de programas 8. O guión comercial en radio.
TEMA 4 O PODCAST E A FICCIÓN SONORA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Irrupción e historia do podcast 2. O gran apagamento 3.- Podium *Podcast e outras plataformas de ficción sonora en radio 4. Novos modelos de produción
TEMA 5: GUIÓN E XÉNEROS XORNALÍSTICOS NA RADIO.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O guión e os xéneros xornalísticos. 2. A noticia en radio e as súas características 3. A crónica 4. A reportaxe radiofónica 5. A entrevista radiofónica 6. A enquisa.
TEMA 6: OS XÉNEROS DE FICCIÓN E ENTRETENIMENTO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Os xéneros de ficción radiofónica 2. Os xéneros de entretemento na radio <ol style="list-style-type: none"> a) O magacín b) As revistas especializadas c) Os programas musicais d) Os programas de participación e) Os programas deportivos f) Os faladoiros e debates
TEMA 7: A PUBLICIDADE NA RADIO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formatos radiofónicos da publicidade 2. O reinado do jingle ou cuña cantada 3. Necrolóxicas 4. Os contidos publicitarios na radio.
TEMA 8: BREVE HISTORIA DA RADIO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia e evolución da radio 2. Orson Welles e a Guerra dos Mundos 3.- Historia da radio en España 4. A primeira emisora española 5. A Guerra Civil e a radio.
TEMA 9: As FUNCIÓNS SOCIAIS DA RADIO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aproximación ao concepto de Propaganda. 2. A palabra e o poder ao longo da historia. 3. Formas de achegarse ao receptor 4. A radio como arma política 5. Propaganda radiofónica durante a Guerra Fría 6.- A radio nos réximes *totalitarios.

TEMA 10: ESTRUCTURA DA RADIO EN ESPAÑA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Estructura da radio en España. 2. Modelos e réxime xurídico da radio en España. 3. O espectro electromagnético 4. O control e o estudo de son na radio: mesa de mesturas, micrófonos, gravadoras, materiais de son e programas de gravación e edición: Zara Radio.
TEMA 11: RADIO E MEDIOS AUDIOVISUAIS. A EMPRESA INFORMATIVA.	<ol style="list-style-type: none"> 1. A empresa informativa 2. Natureza da empresa de comunicación 3. Estructura da empresa multimedia. 4. As empresas audiovisuais 5. Principais grupos multimedia en España 6. A radio a través do cine

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	20	60	80
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	15	30	45
Lección maxistral	15	0	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	Aprendizaxe tutelada polo profesor.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	O alumno realiza exercicios detallados nas sesións prácticas e realizados nelas coa supervisión d profesor.
Lección maxistral	A esixencia científica e pedagóxica de estudar o feito radiofónico desde distintos puntos de vista para o seu mellor e máis completa comprensión. Este catro bloques comprenden un total de 16 leccións ou, nun sentido amplo, de 16 unidades didácticas, introducidas por un tema no que se fai unha breve referencia histórica do desenvolvemento da radio.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Segundo as necesidades de cada alumno, se artellará un sistema de atención individual nas tutorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	Realización de prácticas no estudo de radio. 30%	50	A1 B4 C5 D1 D2
	Traballo final, 20%		
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final teórico de toda a materia, que será escrito.	50	A1 B4 C5 D1 D2
	Test de 20 preguntas de resposta non excluínte e resposta a 5 preguntas de contido xeral. Os alumnos que fagan todas as prácticas só teñen que responder a 3 preguntas: as dúas primeiras obrigatorias e elixen unha das outras tres. Os alumnos que non teñan cubertas todas as prácticas teñen que responder ás 5 preguntas.		
	Os alumnos/as que non acaden o 5 na nota final de prácticas non terán opción a realizar o test e deberán contestar as cinco preguntas de desenvolvemento, ademais de facer un traballo final voluntario		

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións prácticas é obrigatoria e as faltas de asistencia teranse en conta na nota final. Cada falta nas sesións prácticas da materia resta 0,25 puntos da nota final salvo que o alumno/a presente xustificante oficial por escrito.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BERDASCO GANCEDO, YOLANDA, **Comunicación Radiofónica**, 2ª Edición, Ediciones CEF, 2017

MARTA-LAZO, CARMEN Y ORTIZ SOBRINO MIGUEL ANGEL (EDITORES), **La información en radio: contexto, géneros, formatos y realización**, Fragua, 2016

TENORIO, IVAN, **La nueva radio**, Marcombo, 2008

BALSEBRE, ARMAND, **Historia de la Radio en España. 2 Volúmenes**, Cátedras, 2001

GARCÍA GONZÁLEZ, A., **Comunicación radiofónica**, Universidade de Vigo, Servicio de Publicacións, (2000)

GARCÍA GONZÁLEZ, A., **Manual del comunicador radiofónico**, CIMS. Barcelona, 2001

Bibliografía Complementaria

ORTIZ, MIGUEL A. Y VOLPINI, F., **Diseño de programas de radio**, Paidós Comunicación, 1995

MUNSÓ CABUS, JUAN, **40 años de radio**, Ediciones Picazo, 1980

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Expresión sonora e estilos musicais/P04G070V01404

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

(*)/

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Guión, produción e realización de programas de ficción/P04G070V01602

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

En caso dunha nova emerxencia sanitaria as sesións teóricas impartiríanse de maneira non presencial síncrono (en tempo real) a través da plataforma da UVIGO: Campus remoto: <https://campusremoto.tv.uvigo.es/faculty/204>. O alumnado poderá conectarse a esta ferramenta e asistir virtualmente (en tempo real) ás explicacións sobre os contidos teóricos da materia e recibirá instrucións precisas para realizar as prácticas complementarias desde casa e subilas a FAITIC.

De maneira asíncrona e como complemento ás actividades docentes subiríase material complementario (tanto en pdf como vídeos e *tutoriales) a través da plataforma FAITIC ou mediante correo electrónico.

Mecanismos de impartición das sesións prácticas

As sesións prácticas serían síncronas a través da plataforma campus remoto da UVIGO no horario habitual de cada grupo. O docente explicaría os conceptos básicos que o alumnado debe coñecer para poder realizar a práctica. Os alumnos poden preguntar ás súas dúbidas ou intercambiar impresións co docente sobre a materia. Tamén se explica a estrutura, obxectivos e prazos de entrega do exercicio práctico a través de Faitic.

Variacións na avaliación

Ningunha. Computarase a nota das prácticas presenciais realizadas no Laboratorio de Radio 2. Penalízase con 0,25 puntos cada falta de asistencia ao prácticas si o estudante non presenta un xustificante oficial que acredite o motivo da ausencia.

2. Computaranse tamén os exercicios prácticos propostos online no caso de que a situación sanitaria aconselle a docencia virtual.

3. Terase especialmente en conta o cumprimento dos obxectivos específicos da práctica: que o alumnado mostre a súa competencia na produccion, guionización e edición de formatos de audio específicos para radio

4. Os criterios de avaliación das prácticas serán: a calidade e originalidade dos contidos, a calidade dos audios e a guionización do produto final

5. A avaliación das prácticas será o 50% da nota, ao que se sumaría outro 50% do exame teórico tipo test a través da plataforma FAITIC ou de Moodle.